

L'amenaça d'un nou virus: La Malaltia de la Frontera

06/2009 - **Ciència Animal**. L'elevada mortalitat d'isards a la Reserva Nacional de Caça de la Cerdanya-Alt Urgell al 2005 i, posteriorment, a la Reserva Nacional de Caça del Cadí, podria ser resultat del brot d'una nova malaltia: La Malaltia de la Frontera. Una infecció vírica immunosupressora amb símptomes molt visibles, com són l'aprimament extrem i l'alopecàcia, i lesions broncopulmonars molt greus. El Servei d'Ecopatologia de Fauna Salvatge (SEFAS) de la Universitat Autònoma de Barcelona ha estudiat diversos casos d'ungulats afectats, i sembla ser que les xifres d'animals morts a la Cerdanya representen un punt d'inflexió des de l'aparició d'aquesta nova malaltia, l'any 2001. Ara per ara, se sap que les afeccions respiratòries han estat clau en l'alta mortalitat, però, tot i que sembla molt evident que aquest nou virus del gènere Pestivirus és l'origen de la malaltia, els investigadors reclamen més estudis experimentals abans de confirmar-ho.

Isard hospitalitzat a la Facultat de Veterinària afectat per la infecció del Virus de la Malaltia de la Frontera. S'observa un aprimament marcat i una pèrdua de pel molt extensa (alopecàcia).

L'any 2001 es va iniciar un greu brot d'una nova malaltia en l'isard (*Rupicapra pyrenaica*) de la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars-Aran, a la comarca del Pallars Sobirà. Des del Servei d'Ecopatologia de Fauna Salvatge (SEFAS), es van encarregar de l'estudi d'aquest procés i es va identificar un nou virus del Gènere Pestivirus (Familia Flaviviridae), concretament del Genotip del Virus de la Malaltia de la Frontera (conegut també amb el terme Anglès de "Border Disease Virus"). Al mes de Desembre de 2004, es va trobar un isard afectat per un procés respiratori a la Reserva Nacional de Caça de la Cerdanya-Alt Urgell. A principis de 2005, es produeix una mortalitat massiva d'isards en aquest indret. El cens realitzat al mes de Juliol confirma el col·lapse de la població, donat que es produeix una disminució superior al 85 %, on dels 563 isards censats abans de la malaltia, es comptabilitzen només 81 individus. Al Juny del mateix any, la malaltia s'estén a la Reserva Nacional de Caça del Cadí i es produeix un altra epidèmia que s'estén per tota l'àrea. La disminució de la població d'isards en aquesta zona és del 63%, perquè de 3.458 isards censats l'any 2004, es comptabilitzen només 1.281 isards el 2006.

Es van estudiar 68 isards malalts, 6 procedents de la Cerdanya-Alt Urgell i 62 del Cadí. Els principals símptomes van ser un aprimament extrem (caquèxia), falta de pel (alopecàcia) i problemes respiratoris. Les principals lesions trobades van ser pulmonars (broncopneumònia). Mitjançant tècniques moleculars (reacció en cadena de la polimerasa o PCR), es va identificar un Pestivirus en els isards afectats. L'anàlisi filogenètic de 16 dels virus identificats, indiquen que tots pertanyen al Genotip 4 (BDV-4). Es van analitzar mostres de sèrum de 60 isards afectats per determinar la presència d'anticossos mitjançant un test ELISA. Només 2 dels isards van donar resultat positiu.

L'aparició de la malaltia a la Reserva Nacional de Caça de la Cerdanya-Alt Urgell podria ser el resultat de l'extensió del procés des del Pallars Sobirà. No obstant això, l'extrema gravetat de la malaltia a la Cerdanya no té precedents. Les afeccions respiratòries (broncopneumònies) ha estat un factor clau que ha contribuït en aquesta elevada mortalitat. Possiblement aquest problema ha estat magnificat per l'efecte immunosupressor de la infecció vírica. Aquests resultats impliquen aquest virus com la causa primària de la malaltia. No obstant això, cal realitzar estudis experimentals per tal de confirmar-ho.

Ignasi Marco Sánchez

Departament de Medicina i Cirurgia Animals

Universitat Autònoma de Barcelona

Border Disease Virus among Chamois, Spain. Marco, I; Rosell, R; Cabezon, O; Mentaberre, G; Casas, E; Velarde, R; Lavin, S. EMERGING INFECTIOUS DISEASES, 15 (3): 448-451 MAR 2009